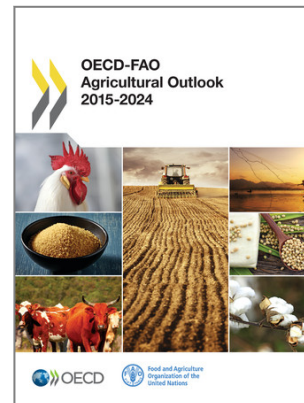

OECD *Multilingual Summaries*

OECD-FAO Agricultural Outlook 2015

Summary in Polish

Przeczytaj całą publikację pod adresem: 10.1787/agr_outlook-2015-en

Raport OECD-FAO „Perspektywy dla rolnictwa 2015”

Streszczenie w języku polskim

Tendencje kształtowania się cen produktów roślinnych i zwierzęcych były w 2014 r. zróżnicowane. W kwestii upraw dwa lata obfitych zbiorów spowodowały jeszcze większy spadek cen zbóż i nasion oleistych. Wysokim cenom mięsa sprzyjały ograniczone dostawy, spowodowane takimi czynnikami jak odbudowa stad i występowanie chorób, a ceny przetworów mlecznych gwałtownie spadły z historycznie wysokiego poziomu. W 2015 r. oczekuje się dalszych dostosowań cen do czynników krótkoterminowych, zanim dadzą się odczuć średnioterminowe czynniki warunkujące podaż i popyt.

W ciągu kolejnych dziesięciu lat oczekuje się realnego spadku cen produktów rolnych, ponieważ wzrost produkcji, wspomagany tendencją wzrostową wydajności i niższymi cenami nakładów, wyprzedza spowolniony wzrost popytu. Mimo że pokrywa się to z tendencją długoterminowego i długotrwałego spadku, przewiduje się, że ceny utrzymają się na poziomie wyższym niż w latach poprzedzających okres 2007–2008, kiedy to odnotowano gwałtowny wzrost cen. Popyt spadnie ze względu na spożycie na osobę artykułów podstawowych, zbliżone do poziomu nasycenia na rynkach wielu gospodarek wschodzących, oraz ogólnie spowolnionej odbudowy gospodarki światowej.

Największe zmiany w popycie zachodzą w krajach rozwijających się, w których popyt na żywność wzrasta za sprawą ciągłego, choć spowolnionego wzrostu liczby ludności, wzrostu dochodu na osobę i urbanizacji. Rosnące dochody skłaniają konsumentów do urozmaicenia diety, przez co wzrasta spożycie białka zwierzęcego względem spożycia skrobi. Przewiduje się więc, że ceny mięsa i przetworów mlecznych będą w stosunku do cen zbóż relatywnie wysokie. Jeśli chodzi o zboża, ceny zbóż gruboziarnistych i nasion oleistych, wykorzystywanych jako pasza, powinny w stosunku do cen podstawowych produktów żywnościowych wzrosnąć. Te strukturalne tendencje bywają niekiedy równoważone czynnikami o charakterze szczególnym, takimi jak jednostajny popyt na etanol na bazie kukurydzy.

Presja wywierana na obniżkę cen ma swoje źródło w niskich cenach ropy naftowej, zwłaszcza ich wpływu na koszty energii i nawozów. Produkcja biopaliw pierwszej generacji jest ponadto w obliczu prognozowanych, niższych cen ropy naftowej ogólnie nierentowna, jeśli nie wprowadza się konkretnych środków czy też mechanizmów zachęt. Na podstawie prognoz prowadzona polityka nie doprowadzi do znacznego wzrostu produkcji biopaliw w Stanach Zjednoczonych ani w Unii Europejskiej. Prognozuje się jednak wzrost produkcji etanolu na bazie cukru w Brazylii, podyktowany zwiększeniem obowiązkowego udziału domieszek w benzynie oraz wprowadzeniem ulg podatkowych. Produkcję biopaliw aktywnie wspiera się w Indonezji.

W Azji, Europie i Ameryce Północnej dodatkową produkcję rolną będzie stymulował niemalże wyłącznie wzrost wydajności. W Ameryce Południowej prognozuje się wzrost wydajności oraz zwiększenie obszarów użytków rolnych. Według prognoz wzrost produkcji w Afryce ma się utrzymać na stosunkowo niskim poziomie, choć dalsze inwestycje mogłyby znacznie zwiększyć wydajność i produkcję.

Mniej krajów eksportować będzie produkty rolne, a krajów je importujących będzie więcej. Znaczenie stosunkowo niewielu krajów w kwestii zaopatrzenia światowych rynków w niektóre, podstawowe towary

zwiększa ryzyko rynkowe, jak również ryzyko związane z klęskami żywiołowymi czy przyjęciem radykalnych środków w sferze obrotu handlowego. Prognozy zakładają ogólnie wolniejszy niż w poprzednim dziesięcioleciu rozwój handlu, ale stabilny udział w światowej produkcji i konsumpcji.

Aktualny scenariusz odniesienia odzwierciedla podstawowe warunki podaży i popytu na światowych rynkach rolnych. Perspektywy cechuje jednak wiele niewiadomych; niektóre z nich bada się przy pomocy analizy stochastycznej. Opracowując prognozy na przyszłość na podstawie historycznych wahań plonów, cen ropy naftowej i wzrostu gospodarczego, trzeba się liczyć z dużym prawdopodobieństwem wystąpienia w kolejnym dziesięcioleciu na światowych rynkach co najmniej jednego, poważnego wstrząsu.

Najważniejsze towary

- Zboża: duże zapasy i malejące koszty produkcji skutkują dalszym spadkiem nominalnych cen zbóż w perspektywie krótkoterminowej. Utrzymujący się popyt i rosnące koszty produkcji powinny doprowadzić do ponownego wzrostu cen nominalnych w perspektywie średnioterminowej.
- Nasiona oleiste: dalszy rozwój produkcji nasion oleistych będzie stymulował duży popyt na mączkę wysokobiałkową. Będzie to skutkowało wysokim udziałem komponentu mączki w ogólnym dochodzie z produkcji nasion oleistych oraz dalszym, korzystnym wzrostem produkcji soi, zwłaszcza w Brazylii.
- Cukier: większy popyt na cukier w krajach rozwijających się powinien przyczynić się do podniesienia niskiego poziomu cen, co z kolei doprowadzi do dalszych inwestycji w tym sektorze. Rynek będzie uzależniony od rentowności produkcji cukru w stosunku do produkcji etanolu w Brazylii, która jest jego wiodącym producentem, i doświadczy szybko zmieniających się cen w wyniku cyklu produkcji cukru w niektórych krajach, będących głównymi producentami cukru w Azji.
- Mięso: oczekuje się, że produkcja globalna zareaguje na poprawę marży niższymi cenami zbóż paszowych, mającymi na celu przywrócenie rentowności w sektorze, który przez większość ostatniej dekady funkcjonuje w warunkach szczególnie wysokich i zmiennych kosztów paszy.
- Ryby: prognozowany rozwój światowej produkcji ryb ma wynieść do 2014 r. blisko 20 %. Oczekuje się, że w 2023 r. produkcja akwakultury przewyższy całkowity połów ryb.
- Przetwory mleczne: przetwory mleczne nadal będą eksportowane z czterech podstawowych krajów pochodzenia tych produktów, czyli z Nowej Zelandii, Unii Europejskiej, Stanów Zjednoczonych i Australii, w których szanse na wzrost popytu krajowego są ograniczone.
- Bawełna: w perspektywie krótkoterminowej nastąpi zahamowanie wzrostu cen spowodowane wykorzystaniem dużych zapasów w Chińskiej Republice Ludowej (dalej zwanej „Chinami”), ale prognozuje się, że w późniejszym okresie, objętym niniejszym raportem, ceny wzrosną i do końca tego okresu będą się utrzymywały na stosunkowo stabilnym poziomie. Według oczekiwań zarówno ceny realne, jak i nominalne, utrzymają się do 2024 r. poniżej poziomów z lat 2012–2014.
- Biopaliwa: na kolejne dziesięciolecie prognozuje się wolniejsze tempo wzrostu wykorzystania etanolu i biodiesla. Poziom produkcji ma według prognoz być uzależniony od polityki w krajach, będących głównymi producentami. Przy niższych cenach ropy naftowej obrót handlowy biopaliwami powinien utrzymać się na niskim poziomie w porównaniu z udziałem w produkcji światowej.

Brazylia

W tegorocznym raporcie „Perspektywy dla rolnictwa 2015” skoncentrowano w szczególności na Brazylii. Kraj ten zalicza się do największych gospodarek na świecie i jest drugim, największym dostawcą żywności i produktów rolnych. Brazylia jest gotowa do przejęcia roli głównego dostawcy w ramach zaspokojenia dodatkowego popytu na świecie, generowanego w głównej mierze przez Azję.

Wzrost podaży będzie stymulowany nieustannie rosnącą wydajnością, której towarzyszyć będą większe plony, przekształcenie pastwisk w grunty uprawne oraz intensywniejsza produkcja zwierzęca. Możliwości takim mogą sprzyjać reformy strukturalne i przekierowanie wsparcia na inwestycje służące zwiększeniu wydajności, na przykład inwestycje w infrastrukturę, jak również umowy handlowe zwiększające dostęp do zagranicznych rynków.

Brazylia poczyniła ogromne postępy w zakresie eliminowania głodu i ograniczenia ubóstwa. Możliwości dalszego ograniczenia ubóstwa za sprawą rozwoju rolnictwa będzie coraz więcej dzięki uprawianiu niektórych roślin spożywczych oraz wytwarzaniu produktów o większej wartości rynkowej, takich jak kawa,

produkty ogrodnicze i owoce tropikalne. Wykorzystanie tych możliwości wymaga dalszego ukierunkowania polityki rozwoju obszarów wiejskich.

Wzrost w sektorze rolniczym w Brazylii może mieć charakter trwały. Choć dodatkowa podaż nadal będzie miała w większym stopniu swoje źródło w wyższej wydajności niż w zwiększeniu obszaru użytków rolnych, oczekuje się, że presję na zasoby naturalne złagodzą inicjatywy na rzecz ochrony środowiska naturalnego, w tym wsparcie zrównoważonych metod upraw, przekształcanie naturalnych i zdegradowanych gruntów uprawnych w pastwiska oraz połączenie systemów upraw rolnych z systemami hodowli zwierząt gospodarskich.

© OECD

Niniejsze podsumowanie nie jest oficjalnym tłumaczeniem materiałów OECD.

Kopiowanie niniejszego podsumowania jest dozwolone pod warunkiem zamieszczenia informacji o prawach autorskich OECD i tytułu oryginalnej publikacji.

Wielojęzyczne podsumowania są tłumaczeniami fragmentów dokumentów OECD, pierwotnie opublikowanych w językach angielskim i francuskim.

Są one dostępne bezpłatnie w internetowej księgarni OECD: www.oecd.org/bookshop

Dokładniejsze informacje można uzyskać, kontaktując się z Działem Praw Autorskich i Tłumaczeń w Dyrektoracie do Spraw Publicznych i Komunikacji: rights@oecd.org, faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Zachęcamy do odwiedzania naszej strony internetowej: www.oecd.org/rights

Przeczytaj pełną wersję w języku angielskim w iBibliotece OECD!!

© OECD/FAO (2015), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2015*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/agr_outlook-2015-en